

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. április 3.

74. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hóra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasabos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Kereskedelmi mérlegünk passzivitása.

Kis és nagy politikai gondjaink közepe nem igen szoktunk ügyet vetni azokra a mélyreható és kiszámíthatatlan fontosságú átalakulásokra, eltolódásokra, amelyek a világpiacra végbemennek és amelyek végeredményben a mi sorsunkat is irányítják, meghatározzák. Pedig hát ez a historiai erők igazi mérközése, pedig a nemzetek gazdasági harcának eredménye dönti el a jövő összes kérdéseit. Míg mi belső válságaink elintézésével bajlódunk, míg mi olyan problémákkal bibelődünk, amelyeken már rég túl kellene lennünk, azalatt hétmértőföldes csizmákkal haladnak előre a szerencsésebb többi nemzetek és fejlett termelési rendjükkel kivernek bennünket a világ összes piacairól. Mi pedig eltűnődhetünk azon, miért hiábavalók a mi erőfeszítéseink, miért hiábavaló és meddő a mi összes próbálkozásunk? . . .

Szürke számsorok, rideg statisztikák jelennek meg aztán évről-évre és a lelketlen rubrikák kegyetlen számai magyarázzák meg, oldják meg a mi nagy problémáinkat. A kérelhetetlen számok pedig azt mutatják, hogy nemcsak Magyarország, de Ausztria is halálos bizonyossággal közeledik a gazdasági debach, a csőd felé.

Agrárország volnánk és úgy melleleg Európa éléskamrája is. Ezzel a jó öreg frázissal intézik el a hatalmon levők az összes merkantil követeléseket. Ennek az agrárius gazdálkodásnak köszönhetjük gyászos deficitünket és a kínzó drágaságot. A statisztikai évkönyv 1885. év óta tájékoztat bennünket lehető pontossággal külkereskedelmi mérlegünkről és az ő szavahihető tanuskodása mellett mondhatjuk, hogy nyolcvanhat óta egyetlen deficitmentes esztendőnk volt: az 1908-ik év. Akkor lobbant utolsó az agrárius termelés életereje, akkor exportáltak minden exportálhatót, áttelepítve ez által hozzánk is a drágaságot, mint világjelenséget. Akkor 24 millió 821.000 korona volt a kiviteli többletünk. S ugyanakkor roppant egyet az ország termelő-képessége és két év múlva, 1910-ben már százharminchat millió korona lett a behozatali többlet. Jártak ránk máskor is nehéz idők, de ilyen nehezék soha.

A mi kereskedelmi mérlegünk mindig passzív volt, de ennyire passzív soha. Átlagban ez a passzivitás 53—54 millió korona volt évenként. A feudális koalíciónak, mely a magyar kormányzatot, az Omge filialéjévé sülyesztette, sikerült produkálni a százharminchatmillió deficitet. Ez azt jelenti, hogy a mennyi profit százharminchatmillió korona érték után van, az ránk nézve elveszett. Körülbelül akkora összeg ez, amelylyel a népoktatási problémákat egy év alatt megoldhatnók.

A fenti számokhoz nem kell sok kommentár. Különösen aggasztó az a körülmény, hogy az osztrák iparral szemben nem tudunk lábra állani. Az iparfejlesztésre áldozott milliók dacára nálunk az ipar nem halad előre és ma Ausztria nagyobb mértékben özönl el áruival Magyarországot, mint valaha.

Kereskedelmi mérlegünk passzivitásának elsősorban a rossz kereskedelmi szerződések az okai. Németországgal és a többi nyugat-európai államokkal olyan szerződéseink vannak, melyek csaknem lehetetlenné teszik mezőgazdasági termékeinknek és marháinknak odaváló kivitelét és amelyek viszont elősegítik az odaváló fejlett gyáripár készítményeinek Magyarországra való beözönését. Másrészt Szerbiával és Romániával, az agráriusok befolyása alatt, iparunkra nézve igen kedvezőtlen szerződéseket kötöttünk. Ugy Szerbiának, mint Romániának az állatbehozatal dolgában sokat nyújtottunk, mi azonban alig kaptunk kedvezményeket iparunk számára.

Ez a helytelen kereskedelmi politika okozta a jelenlegi rendkívül kedvezőtlen helyzetet, melyen csak úgy lehet segíteni, ha 1917-ben lejárató kereskedelmi szerződéseink megújításánál biztosítani fogjuk a magyar kivitel emelkedését. Ez azonban csak félrendszabály lesz a kereskedelmi mérleg passzivitásának megszüntetésére. A magyar ipar erőteljes fejlődését és kivitelünk emelését csak a külön magyar vámterület biztosíthatja. Mert Magyarország csak mint külön vámterület köthet a külfölddel olyan szerződéseket, melyek a magyar ipar és mezőgazdasági érdekeit kellőképp megvédik. Kereskedelmi politikánknak tehát a külön vámterület kell, hogy legyen az arkánuma. Ha a külön gazdasági berendezkedést nem leszünk képesek megcsinálni, úgy kereskedelmi mérlegünk passzivituma folyton növekedni, vagyis az ország folyton szegényedni fog.

Ez a deficit gazdálkodás nemcsak Magyarországot, de Ausztriát, az egész közös vámterületet is jellemzi. Ma már Ausztria is importra szorul, az ő kereskedelmi mérlege is passzív. Ez annál csodálatosabb, mert hisz 1906-ig a közös vámterület mérlege — egy esztendőt kivéve — mindig aktív volt. De mennyire aktív! 1888-ban például 391 millió korona volt a monarchia export-többlete. És ez az export-többlet mindig 200—250 millió korona között mozgott. Egyre több és több piacot veszítettünk azonban és 1907-ben ránk virradt az első deficit esztendő. És a deficit nöttön-nő. 1907-ben a deficit 44 millió korona, 1908-ban 142, 1900-ban 420, 1910-ben a deficit 434.3 millió korona.

A négy év átlagos deficitje 202 millió K. Mi ennek a gazdasági összeroppanásnak oka? Hogy lehetne a lecsuszást meggátolni? Hogy lehetne a fenyegető krízist elhárítani? Ezek ma

a kettős monarchia legfontosabb politikai problémái. Itt persze a politika szót nem abban az értelemben használjuk, ahogy a mi országló uraink. A szó nemes, igazi értelmében használjuk.

Szinte hermetice zártuk el magunkat a legjobb piacunk elől, a Balkán félsziget országaiba, amelyekre közgazdaságilag elsősorban vagyunk ráutalva, elvesztettük szerencsétlenül vámpolitikánk miatt azokat a pozíciókat, amelyeket évtizedes fáradozás, áldozat árán nagy nehezen meg tudtunk szerezni. Az agrár-érdekek miatt vívott vámháborúk, majd pedig az ezeket az érdekeket szolgáló szerződések eredményezték azt, hogy a Balkán államok piacán a német, az angol, az olasz foglalta el régi jó pozíciókat. Az állatbehozatal kizárásának ára iparcikkeink exportjának csaknem teljes megszűnéseig való csökkenése kereskedelmi összeköttetéseink megszakítása volt; csak a legújabb időben kezdik gyáraink és kereskedőink a régi összeköttetések egyes szálait nagy áldozattal, még nagyobb utánjárással ismét felvenni.

Ez a vámpolitika tette lehetetlenné, hogy azt a természadta közgazdasági szerepet, melyet földrajzi fekvésünk részünkre biztosít, tudniillik, hogy közvetítői legyünk a Balkán terményeinek nyugat felé s a Nyugat cikkeknek, Kelet felé, kellőképp kihasználva betöltsük. Azelőtt hatalmas állatkereskedésünket megbénították az állatbehozatal megszüntetésével, világhírű malmaink prosperitását mesterségesen csökkentették az őrlési forgalom eltörlésével s emiatt exportunk két leghatalmasabb faktora szenvedett szinte helyrepolthatatlan kárt.

Amíg egyfelől exportunk, legfontosabb ágainak megbénítása miatt szenvedett, addig másfelől importunk a nyugati, különösen a hatalmas osztrák verseny olcsósága következtében erősen emelkedett, úgy, hogy ma már kereskedelmi mérlegünk passzivitása jóval túlhaladja a 250 millió koronát. Eltekintve a szinte ijesztő mérvben fellépő drágaságtól, melynek kialakulásában bizonyára része van az élelmicikkek rosszul alkalmazott védővámjának is, lehetetlen be nem látni, hogy az eddigi egyoldalú érdekeket szolgáló vámpolitika hazánk közgazdaságának veszélye nélkül továbbra fenn nem tartható.

Oda kell tehát törekednünk, hogy nyugat és kelet közt mi legyünk a közvetítők s közvetítésből eredő haszonnal emeljük iparunk, kereskedelmünk és mezőgazdaságunk intenzivitását.

Érdekeink védelme szempontjából készülnünk kell a legközelebbi szerződések megkötésére, hogy akkor az adatok birtokában, a hibák és előnyök teljes ismeretével rendelkezünk. Hogy ne történnék meg az, hogy a hus-behozatal korlátozása, sőt eltöltése mellett korlátlanul jöhessen be a szerb szalámi, hogy a

buza magas váma mellett vám nélkül engedjük be a korpát, hogy paprikánk termelését és értékét lefokozzuk a hitvány spanyol paprika könnyű módon való behozatalával stb., stb.

A közös vámterület nagymérvű passzivitásának egyik oka az is, hogy az északra és nyugatra eső államokból, dél felől Olaszországból Magyarországra rendelt áruk — ha csak a szállítólevélén kikötve nincs, hogy az áru valamely magyar vámhivatalnál vámolandó el — osztrák vámhivatalnál vétetnek vámkezelés alá. Az ilyen áruk az Ausztriába való importba vétetnek föl, de a címzett által kiállított s a m. kir. statisztikai hivatalhoz kerülő statisztikai áruvilágzat révén felvétetnek a magyar importba is. A Magyarországra importált áruknak az osztrák vámhivatalok által való ezen önkényes elvámolásával Ausztriának akkora vámbevételt sikerült kimutatnia, hogy leginkább az erre való hivatkozással sikerült neki annak idején Magyarország kvótájának 2%-kal való felemelése.

A passzivitás orvoslási eszközei? Csak egy eszköz van! Magyarország gazdasági önállósítása.

A horvát helyzet. A horvátországi helyzettel kapcsolatban tegnap délelőtt Budapesten a politikai körökben különféle hírek keltek szárnyra, a többi közt dr. Cuvaj Ede horvát bannak királyi biztossá való kinevezéséről is. Illetékes helyen ez idő szerint mitsem tudnak s a forgalomba került híreket határozottan megcáfolják.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— **Wickenburg István** v. b. t. t., gróf kormányzó és neje, sz. Pückler-Limpurg Zsófia grófnő, a téli hónapokban fogadnak minden hó 1-én és 15-én délután 4—6 óra közt.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Nákó-könyvtár az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi fiúiskolában.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 7 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vá naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológár, a papírgyár, kőolajfinomítógár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

Április elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra. Kérjük mindazokat, kik lapunk rendszeres előfizetői sorába lépni kívánnak, hogy ebbeli szándékukat kiadóhivatalunkkal (Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer-ház I. emelet) személyesen, posta vagy telefon útján közölni sziveskedjenek. — Tisztviselők és altisztek havi 1. — koronáért kapják „A Tengerpart”-ot házhoz.

— **Károly István főherceg elutazása Károly István főherceg és Mária Terézia főhercegnő** több mint egyheti tartózkodás után ma reggel az „Ul” jachton elhagyták kikötőnket és Pólába utaztak.

— **A trónörökös elutazott Brioniból.** Ferencz Ferdinánd trónörökös tegnap délelőtt

családjával együtt elhagyta Brionit, ahol két hétig üdült. A trónörökös Trieszten át Bécsbe utazott.

— **Wickenburg Márk gróf kinevezése.** Az Eszterházy Pál gróf lemondásával megüresedett magyar osztályfőnöki állást a közös külügyminisztériumban betöltötték. Wickenburg Márk gróf országgyűlési képviselőnek, Wickenburg István gróf kormányzóknak öccsének tegnap délelőtt kézbesítették a kinevezésről szóló okmányt. Wickenburg Márk gróf szerdán teszi le a hivatalos esküt Bécsben és kinevezése a hivatalos lapban csütörtökön jelenik meg. Ez a kinevezés politikai körökben is általános megnyugvást keltett, mert mindenképpen alkalmas arra, hogy az Eszterházy Pál gróf távozásával felkeltett aggodalmakat végleg eloszlassa.

Wickenburg Márk gróf 1864-ben született, most tehát csupán 48 éves. Rendkívül tanult ember, kívül-belül ideális gentleman, aki rokonszenves fellépésével, megnyerő és szeretetreméltó modorával mindenütt csak barátokat szerzett magának. Az új külügyi osztályfőnök a magyar kereskedelmi közigazgatás terén kezdte közéleti működését. Volt a magyar államvasut pénzügyi igazgatója, azután kereskedelmi államtitkár lett, majd lemondván erről az állásról, a közgazdasági életben, mint a Magyar Általános Hitelbank igazgatója működött, mindenütt mint ember és mint szakember a legszebb emlékeket hagyván hátra — az ügyekben és a lelkekben...

— **Osztrák miniszterek Abbaziában.** Dr. Rössler, dr. Braf és lovag Zaleski osztrák miniszterek ma reggel Matugilén át Abbaziába érkeztek, ahol rövidebb ideig szándékozik üdülni.

— **Sirokkó a tengeren.** Budapesten ma reggel vészhiříként terjedt el, hogy a Quarnerón rémes sirokkó dühöng s a kiránduló iskolásgyermekek kétségbeesett szülői izgatottan érdeklődtek telefonon és táviratilag Fiuméből, hogy nem történt-e bajuk a husvéti kirándulónak. Az aggó szülőket bizony nem lehetett valami tulságosan megnyugtanni, mert tegnap reggel az Ungaro-Croata „Dániel Ernő” nevű hajóján csakugyan elindult Velencébe 170 budapesti kiránduló gyermek, fiú és leány növendékek vegyesen. A hajó megérkezéséről, mint rendszeren most sem érkezett jelentés, de nagyon valószínű, hogy a gyermekeknek egy kis tengeri betegségen kívül egyéb bajuk nem történt. — Ugyancsak tegnap indult el néhány száz kiránduló gyermek tanáraik vezetése alatt Triesztbe az Ungaro-Croata „Venezia” hajóján. Az egyre növekvő sirokkó miatt tegnap egész délután szünetelt a forgalom Fiume és Abbazia között. Ugyazint nem indultak el a hajók a többi Quarneromenti kikötőkbe sem. Abbaziában hír szerint néhol öt-hat méter magas hullámok sok helyen erősen megrongálták a strandot. A vihar miatt a novi-i II. vonalon közlekedő „Velebit” Ungaro-Croata gőzös, melynek tegnap este kellett volna megérkezni Fiuméba ma reggelig sem jött meg. A szintén novi-i irányban járatot teljesítő „Szamos” gőzös is a sirokkó miatt tegnap este helyett csak ma reggel érkezett meg Fiuméba.

— **Az új kaszárnya átvétele.** Az új kaszárnya átvételére delegált bizottság tegnap reggel vette át az épületet. Az Eisler és Ehrlich cégnek már kifizették az új kaszárnyáért járó 1,337,718 koronát. Május közepe táján a Jellasichek bevonulnak az új kaszárnyába. A régi kaszárnyában tudvalevőleg a rendőrség, tűzoltóság, mentőállomás stb. lesz elhelyezve.

— **Jelentkezés a gimnáziumi érettségi vizsgálatra.** A helybeli m. kir. állami főgimnázium igazgatósága közli, hogy a tanév végén tartandó érettségi vizsgálatokra szóló folyamodványokat a nevezett igazgatóságnál f. évi április hó 15-ikéig kell benyújtani. A folya-

modványokhoz az összes iskolai bizonyítványok melléklendők.

— **Iskolaszanatórium Cirkvenicán.** A dél-magyarországi magyar köznevelődési egyesület cirkvenicai iskolaszanatóriumában a vasutas gyermekek számára mindenkor bármennyi időre féligyenes és kedvezményes helyeket ajánlott fel. Az iskolaszanatórium célja — mint azt értesülésünk szerint, a m. kir. államvasutak Hivatalos Lapjának legközelebbi száma közli — hogy az üdülő, vérszegény, gyenge fejlődésű, beleségre hajlandósággal bíró iskolás fiúk és leányok tisztán klimatikus befolyás alatt egészségi állapotukban erősödjenek. Az intézetbe csak hét éven felüli gyermekek vétnek fel, felnőttek — s elsősorban vasuti tisztviselők és azok családtagjai — a két nyári hónap kivételével, ha hely van, kedvezményes helyekre vétetnek fel. Az ellátási díj naponta 8 korona, a fél alapítványi hely naponta 4, a kedvezményes hely 6 korona. A felvételhez a Máv. igazgatóságának vagy üzletvezetőségének ajánlata szükséges, mielőtt is a kérvények a rendes szolgálati uton terjesztendők be.

— **A kikötőből.** Április 2. Érkezett: „Zichy” magyar gőzös Marseilleből, 15,000 láda narancscsal, 3000 zsák amerikai mogyróval, 400 láda és 2450 zsák kénnel, 600 bal bőrrel, 300 hordó festékkel, 200 hordó olajjal, 100 hordó borral, 300 láda szappannal.

Idegenforgalom Lussin szigetén. Lussinpiccoló fürdőhelyet 1912. március 16-ától 26-ig 187 fürdővendég kereste fel. Lussingrandéba március 18-ától 22-éig 56 idegen érkezett.

— **A belvederei lépcsőzet.** A belvederei lakosok körében nagy elkeseredést keltett a képviselőtestület azon határozata, melylyel elvetette egy belvederei utca lépcsősítése ellen benyújtott interpellációt. Az érdekeltek azonban nem hagyják annyiban a dolgot, hanem a kormányzói tanács elé terjesztik tiltakozásukat.

— **A német tengerhajózás az 1911. évben.** A német tengerhajózás az elmúlt évben kitűnő eredményeket ért el. E kedvező eredmény létrehozásában nagy szerepet játszott a tengerentúli országoknak szinte általánosnak mondható, nagyarányú közgazdasági fellendülése, nemkülönben az egyes világrészek kitűnő természetmennyé, mely körülményeket az európai hajózás nagymérvű foglalkoztatását vonták maguk után. Ami az egyes világcikkek tengeri forgalmát illeti, itt elsősorban az Egyesült Államok bő pamuttermése emlíendő meg, mely oly óriási mennyiségben került elszállításra, hogy a „Hamburg Amerika Linie” társaság, melynek hajóin ez a szállítás történt, csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel volt képes a forgalmat fennakadás nélkül lebonyolítani. Ugyanily nagy volt a forgalom a gabonaművekben is s különösen sok argentinai buza került Európába. Kitűnő kávétermése volt Braziliának, melynek nagy részét szintén Európába szállították. Említést érdemel még a banán is, mely Közép-Amerika és Nyugat-Indiából került elszállításra. De nagy volt az áruforgalom Ausztrália, Jáva és a többi ázsiai szigetek és Európa között is, mely forgalom lebonyolítását nagyban elősegítette a Szezi csatorna-illeték tetemes leszállítása.

Az általános közgazdasági fellendülés eredményezte azt is, hogy különösen az angol és francia tőke figyelme is a tengerentúli országok felé fordult. Mig azonban az angol tőke csak a saját gyarmatokba vándorolt, addig a francia tőke fokozott mértékben Közép- és Dél-Amerika felé irányult, ahol vasutak és kikötők építésére s különböző villamosági telepek létesítésére fordították. E tőkeelhelyezés egyrészt a bennszülöttek vételerejét és ez által a világkereskedelmet nagyban emelte, másrészt a beállott építkezések nagymennyiségű európai anyagszállítását tették szükségessé, ami végeredményben a tengeri hajózás előnyére szolgált. Eme gazdasági fellendüléssel szemben mindamellett általános ár-emelkedés még sem volt észlelhető, sőt a vasipar terén az árak meglehetősen alacsonyak voltak, miáltal a hajózási vállalatoknak alkalma nyílt arra, hogy hajóparkjuknak a fokozott forgalom következtében szükségessé vált szaporítását aránylag kedvező áron eszközölhették. E kedvező konjunktúrákat kihasználva, a német hajózási vállalatok az elmúlt évben hajópark-

jaikat kihasználva, a német hajózási vállalatok az elmúlt évben hajóparkjaikat nagy arányokban fejlesztették.

A világkereskedelemben kedvező alakulása a fuvardíjak természetes emelkedésével s a tengerhajózás minden ágára tetemes haszonnal járt. A magasabb viteldíjak a vonalhajózásnak de főleg a csupán teheráru szállításával foglalkozó kisebb vállalatoknak váltak különös hasznára. Mig ugyanis e vállalatok az előző években arra törekedtek, hogy minél későbbi szállításokat lehetőleg minél korábban biztosítsanak maguknak, addig az elmúlt évben csak az azonnali szállításokra vállaltak kötelezettséget, miáltal a nagy hajókereslet következtében a fuvardíjtelekeket emelheték s tekintélyes haszonnal dolgozhattak. A kedvező világkonjunktúra teljes kihasználását az Egyesült-Államokban az elnökválasztási mozgalmak akadályozták, Kinában pedig a belvillongások következtében volt nagy közgazdasági bizonytalanság tapasztalható. Említést érdemel még az olasz-török háború, valamint az egyes helyeken fellépett kolerajárvány s ama rövid ideig tartott hátrány is, melyet a német hajózás a múlt év nyarán kiültött francia-német viszály következtében elszenvedni volt kénytelen. Ezek a rendkívüli körülmények bár különösen a személyforgalomra, de az áruforgalomra is bémítólólag hatottak, mégsem voltak oly jelentékenyek, hogy az egyébként kedvező viszonyok között mozgott üzletmenetet számottevő hátránnyal befolyásolták volna.

Faber Oszkár előadása. Tegnap este 7 órakor Faber Oszkár fővárosi tanár, a budapesti „Uttörő” társaság egyik vezető tagja a Deák-szálló nagytermében mintegy másfél óráig tartó előadást tartott a hazafiságról. Faber Oszkár a hazafiságot a népek szeretetében és nem a kiváltságos osztályok gyámolításában találja. Hosszan bizonyította, hogy a progresszív irány a nemzeti fejlődés nélkülözhetetlen előfeltétele. Történelmi alapon fejtegette ezután, hogy a hazafiság fogalma különböző átalakuláson ment át Árpád fejedelemtől a mai napig. Beigazolta, hogy a mai köztalpotok semmi tekintetben sem alkalmasak arra, hogy a hazafiságot fejlessék, mert a rossz közigazgatás, a szolgabírák brutalitása a nemzetiségeket az állameszme ellenségévé teszik. A nemzetiségeket csakis jó közigazgatással, kulturális és gazdasági támogatással lehet a magyar állameszme hiveivé meghódítani. Kifejtette ezután, hogy a tanítók valóságos büntítő munkát végeznek a mai irányzat mellett s végül kijelentette, hogy a progresszív elemek a feltétlen vallási türelmesség s az a hazafiság az alapelve, amely egyaránt nyújt kultúrát és jólétet az ország minden rendű s rangu lakosainak.

A nagyszámu hallgatóság lelkesen megéltjezte és megtapsolta Faber Oszkár kitűnő előadását, amely este 8 órakor ért véget.

Fizetése képtelenség. A bécsi hitelezői védegyeletnél Zambelli Alessandro fiumei férfitruhakereskedő bejelentette a fizetése képtelenségét.

Eltűnt liszteszalók. Cimich Vito, Lugarich Antal, Pahina József és Hinich Miksa napszámok mintegy két hónappal ezelőtt nagy csalást követtek el az Ungaro-Croata hajóstársaság kárára. Lugarich megjelent a hajóstársaság szabadkikötői raktárában s egy hamisított cégkártyán 34 zsák összesen 750 korona értékű lisztet rendelt egy braidai cég számára. Hinich volt a kcsis, aki a lisztet elszállította. A másik kettő pedig gondoskodott a liszt eladásáról. A törvényszék ma Cimichet 6 hónapi, Lugarichot és Hinichet 1 évi, Palimát pedig 10 hónapi elzárásra ítélte. A vádlottak feleltek.

A szénsztrájk visszahatásai. Az angol szénsztrájk igen erősen érezteti hatását a nemzetközi gabona- és cukorpiacokon. Tény az, hogy a szabadhajózás, mely pedig a gabona-szállításnál a legfontosabb szerepet játsza, erős korlátozásokat szenvedett. Az Európába való szállítások ennek következtében jelentékenyen megcsappantak. Az angol gabonapiac irányzata szilárdult. Németországban újlag emelkedtek az árak. Az amerikai piacok is szilárd irányzatúak. Ezzel szemben gyengült a cukorpiacok irányzata. Ugyanis közvetlenül azután, hogy a brüsszeli egyezmény létrejött, erős visszacsúszás, majd némi javulás volt észlelhető. De az akciócsökkenés tulajdonképeni oka nem a cukor-

egyezmény létrejötte volt, hanem az angol szénsztrájk, mely a cukorpiacra különösen erős hatást gyakorol. Az angol finomított cukor ugyanis 4 hete már, hogy beszüntették üzemüket és a fogyasztás is kevesebb lett a munkások szorultabb anyagi viszonyai között. Az árak további alakulása attól függ, hogy a sztrájk megszűnte után vásárol-e nagyobb mennyiségben Anglia a kontinensen. Az Oroszországnak nyújtott kedvezmény, a kiviteli kontingenstöbblet növelésére egyelőre még nem érezteti hatását, mert Oroszország jó idő óta már ennek biztos tudatával működött az európai piacokon.

Iparkiallítás Zágrábban. A horvát ipari egyesületek szövetsége a napokban nagygyűlést tartott Károlyvárosban, melyen 46 iparos szervezet és egyesülés, köztük a zágrábi, eszéki és zenggi ipar- és kereskedelmi kamarák képviselői vettek részt. A költségvetés megszavazása után a horvát ipar fejlesztésének kérdésével, majd az ipartörvény reformjának kérdésével foglalkoztak s hosszabb vita után az új ipartörvényt sürgető távlatot küldtek a kereskedelmi miniszternek. A napirend legfontosabb tárgya az 1915-ben Zágrábban rendezendő horvát országos iparkiallítás kérdése volt. A kiállítás rendezését elvben elhatározták, a részletes módozatokat a legközelebbi nagygyűlésen állapítják meg, melyet Zimonyban fognak megtartani.

Világá mentek. A fiumei rendőrség elfogta Zatluka János mohácsi illetőségű 15 éves és Barna Lajos szegedi illetőségű 16 éves tanulókat, akik megszöktek a szülei háztól. Zatlukánál 30 koronát, Barnánál pedig 20 fillért találtak. A két kalandos természetű ifjút haza fogják szállítani a szülői házhoz.

Verekedés közben. Ucich János 35 éves napszámot tegnap előtt a susáki Lujzaut egyik kocsmájában verekedés közben megszurta. A megszurta embert könnyebb természetű sérülésével a kórházba vitték.

A hét fertőző betegségei. A városi városi tiszti főorvosi hivatal jelentése szerint március 25-től 31-ig két 2 bányahimlő és 8 szamarékórhögési eset fordult elő Fiumében.

A postai bélyegzők olvashatatlansága. A budapesti kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez s felterjesztésében rámutatott a postai bélyegző lenyomatok nagy jelentőségére, különösen a peressé váló ügyekben, amikor gyakran perdöntő fontossága van annak, hogy hol és mikor adatott fel a vitában szereplő üzleti levél. A kereskedelmi miniszter teljesen méltányolva a kamara okfejtését, rendeleti uton intézkedett aziránt, hogy a postahivatalok a feladott és érkezett leveleket az ismételt kiadott utasításnak megfelelően és különbeni szigorú eljárás, sőt érzékeny bírság terhe alatt olvasható bélyegzőlenyomatokkal lássák el. Ily lenyomatok lehető elérése érdekében egyébként tervbe van véve az is, hogy a postahivatalok tökéletesített rendszerű bélyegzőkkel láttassanak el.

A lussingrandel Hungária-penzióban jelenleg a következő vendégek tartózkodnak: Bérczy Ernő m. kir. postaigazgató és neje, dr. Kremer Gyula törv. bír. és neje, dr. Chimbir Pál szabadkai tiszti főorvos és neje, Kövesy Ferenc honvédhuszárhadnagy és neje, Strobenz Rezső gyáros neje és gyermekei, Csapó G. lapszerkesztő, Stéger Károly banktisztviselő. Tömböl Lajos községi jegyző, özv. Kovács Gyuláné és gyermekei, Pakáry Lili, Saáry Mariska, Hirsch Emma, Köblös Jolán.

Magyar ékszerész Fiumében. Az ékszerészek száma városunkban egygyel szaporodott. A napokban nyílt meg a Corsó 31. sz. házban (a Vincenzo de Domini utca sarkán) Steiner Ferenc ékszerész, óra- és ötvösáru üzlete. A nevezett ékszerész az első magyar anyanyelvű kereskedő e szakmában s ezért Fiume egész magyarságának jóakaró pártfogásába és jóindulatába ajánljuk az illetőt. Megbízható cég, amely nem szab magas árakat.

Bristol szálló, kávéház és étterem Teljesen új épület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fűtőszobák. A kávéházban és étteremben elsőrendű kiszolgálás.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbakat volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

TŐZSDE

	Apr. 1 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	837.—	833.—
Osztrák hitelrészvény	657.50	655.—
4% os koronajáradék	89.55	89.50
Osztr.-magy. államvasut	732.50	731.—
Jelzálogbank	475.50	473.25
Leszámitolóbank	547.50	546.—
Hazai Bank	304.50	301.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	675.—	669.—
Rimamurányi	722.—	718.—
Salgótarjáni	722.—	720.—
Közuti Vasut	794.—	789.—
Városi Villamos	426.50	424.—
Adria	513.—	—
Déli Vasut	107.—	—
Magyar Cukoripar	3170.—	—
Rizsgyár	4040.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként)		
Buza áprilisra	11.34	11.37
Buza májusra	11.40	11.43
Buza októberre	10.75	10.81
Rozs áprilisra	9.83	10.01
Rozs októberre	8.74	8.79
Tengeri májusra	8.77	8.80
Tengeri júliusra	8.71	8.74
Zab áprilisra	9.74	9.74
Zab októberre	8.36	8.39
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	657.75	655.—
Magyar hitelrészvény	837.—	891.—
Osztrák magyar államvasut	732.—	731.25
Alpesi	938.—	934.—
Déli Vasut	—	105.—
Skoda	730.—	726.—
Osztr. koronajár.	89.70	—

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei és trieszti értékek:	
Fiumei 4% os kölcsönköt.	92.50
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7300.—
Magyar Horvát Szabadhajózás	1005.—
Orient tengerhajózási társ.	1210.—
Osztrák Lloyd	548.—
Stabilim. Tecnico	9800.—
Navigazione Libera Triest	555.—
Austro-Americana	266.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susak	240.—
Banca Fiumana	630.—
Fiumei Népbank	113.—
Magyar Olajgyár	218.—
Prodotti Chimici	8700.—
I. Horvát Takarékpénztár	6000.—
Ital. Forgalmi r. t.	2500.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	500.—
Spalatoei Portland Cement	293.—
I. Trieszti Rizsgyár	362.—
Riunione Adriatica	1009.—
Assicurazioni Generali	4615.—
	1056.—

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percrenyire.
Fiume legújabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Azonnal felvétetik

intelligens fiatal ember, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban teljesen bírja. Ajánlatok az eddigi tevékenység megjelölésével „Vállalat” jelígyével a kiadóba kéretnek.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, április 2. A képviselőház mai ülésén Návay elnököl.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök indítványozta, hogy a képviselők a gömörmezei tüzkárosultak javára 20—20 koronát engedjenek át áprilisi illetményükből.

Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Az első felszólaló

Bakonyi Samu volt s azt vitatta, hogy a Khuen-Héderváry kormány újabb kinevezésével nem szüntették meg a válságot. Bizalmatlan a kormány iránt és hozzájárul Kossuth Ferenc felirati indítványához.

Polónyi Géza az a véleménye, hogy a kormány kinevezése és a királyi manifesztum nem biztosítja a békét, hanem ellenkezőleg még jobban megnehezíti a kibontakozást. A maga részéről készséggel járul hozzá Kossuth Ferenc indítványához.

Ezután 5 perc szünet következett, majd szünet után

Polónyi Géza folytatta beszédét és a 43. §. közjogi határait fejtette. Beszélt a királyi elhatározásról és Ferencz Ferdinánd szerepéről. A munkapárt sok konfliktust idézhet föl mostani állásfoglalásával. Kifogásolta a bécsi minisztertanácsot.

Polónyi beszéde közben

Sümei Vilmos közbeszólt: Az önök kegyelméből uralkodik a király,

Az elnök ezért Sümeit rendreutasította. Ugyiszintén rendreutasította Polónyi Gézát is, aki a király személyét belekeverte a vitába.

Polónyi Géza bocsánatot kért, Sümei Vilmos pedig magyarázni próbálta félreértett szavait.

Désy Zoltán azt kifogásolja, hogy az elnök Sümei közbeszólásánál ezt a kifejezést használta: „A mi pártunkra értette?”

Az ülés délután fél 3 órakor még tart.

A király husvétja.

BÉCS, ápr. 2. A király ma reggel különvonaton *Walseeba* utazott, hogy a husvéti ünnepeket leányának, *Mária Valéria* főhercegnőnek a családjá körében töltsse. Husvét után azonban visszatér Bécsbe, sőt április végén hosszabb tartózkodásra Budapestre és Gödöllőre is ellátogat.

A trónörökös hazautazott.

BÉCS, ápr. 2. A trónörökös családjával együtt ma a Bécsből három órányira fekvő *Wöschland* állomáson szállt ki, hogy a husvéti ünnepeket Amstetten kastélyban töltsse. Rövid időközben azonban ezen a héten is többször vissza fog térni Bécsbe.

Feljelentés a Törlesztési Bank ellen.

BUDAPEST, ápr. 2. A fizetésképtelen Törlesztési Bank Rt. ellen már megtörtént az első bűnvádi feljelentés. A rendőrkapitányságon ma hallgatták ki ebben az ügyben **Hódossy Lajost**, a bank volt vezérigazgatóját, aki kijelentette, hogy a feljelentő **Katona Vilmos** ügyére nem emlékszik, mert akkor már nem volt a banknál. **Katona Vilmos** ügyvédje ma egyöntetű eljárásra szólította fel a Törlesztési Bank érdekelteit.

Bűnszövetkezet az állomáson.

BUDAPEST, ápr. 2. **Szell Elemér** rendőr-ellenőr tegnap lopás gyanúja miatt a ferencvárosi pályaudvaron letartóztatta **Molnár István** kocsirendezőit, aki a vallomás során leplezte azt a nagy tolvajbandát, amelyet a rendőrség már évek óta keres. A bűnszövetkezet tagjai mind államvasuti alkalmazottak voltak.

Szerelmi tragédia.

KAPOSVÁR, ápr. 2. **Pfeffer Béla** iparossegéd szerelmes volt **Mannheimer Irénbe**, egy éjjeli mulatóban alkalmazott leányba, akit arra kért, hogy eddigi életmódjával szakítva lépjen vele közös háztartásba. Minthogy a leány nem volt erre hajlandó, **Pfeffer** revolverrel mellbelőtte. A lövés zajára elősietett szomszédok üldözőbe vették **Pfeffert**, aki közéjük lőtt, de golyója szerencsére senkit sem talált. Majd jobb halántékába lőtt és súlyos sérülésével összeesett. Később meghalt.

Vasuti katasztrófa.

BUDAPEST, ápr. 2. A budapest közelében levő **Palota-Ujpest** állomáson ma hajnalban nagy vasuti katasztrófa történt. Hibás váltótállítás következtében egy tehervonat a mellékvágányra futott. Tíz kocsi felborult és izzé-porrá zúzódott. A vonatvezető életveszélyesen megsebesült. A kár óriási.

Lefokozott hadnagy.

ARAD, ápr. 2. Az Aradon állomásozó 33. gyalogezred hadbírósa ma **Kosztá Szilárd** hadnagyot hamis kártyázás miatt lefokozásra ítélte.

Tűzvész Párisban.

PÁRIS, ápr. 2. Tegnap este óriási tűzvész pusztított Párisban. Több ház leégett, köztük a „Petit Parisienne” című lap palotája is, melyben a lap egész papirkészlete a lángok martaléka lett. A Petit Parisienne kára több mint két millió frank.

A háboru.

TOBRUK, ápr. 2. Tegnap reggel három-ezer főnyi ellenség Tobruk ellen vonult, hol az építés alatt levő új erődöt megtámadták. Az olasz tűzérség heves ágyúzása visszavonulásra kényszerítette a törököket, akik nagy veszteséget szenvedtek.

BENGHÁZI, ápr. 2. Egy benschülöttekből toborzott csapatot ma reggel felfedező körútra küldtek. A Suni Osman oázis közelében az olaszpárti arabok beduinokkal találkoztak. A tulnyomóan nagyobb számú arabok visszaverték a beduinokat.

Gyűjtés az olasz légiflotta javára.

RÓMA, ápr. 2. Az olasz léghajós-klub mozgalmat indított, hogy a hadsereg számára hatalmas repülőgépfloottát állítsanak össze. A flotta költségeit nemzeti gyűjtés útján akarják összehozni. A nemzeti gyűjtés eszméje lovag **Florio Vincétől** származik és az egész olasz sajtó által támogatott mozgalom élén **Scalea** herceg áll. A párisi olaszok erre a célra kétszázezer frankot gyűjtöttek, lovag **Marra**, gazdag turini nagyiparos pedig huszezer lírát küldött a bizottságnak. Turin és Genua város tanácsai szintén nagyobb adományt küldenek, ugyiszintén a római tanács is.

Faravelli egészséges.

MILANO, ápr. 2. A „Corriere della Sera” római értesítése szerint **Faravelli** admirális betegségről elterjedt hírek alaptalanok.

A Dardanellák aknáit.

NÁPOLY, ápr. 2. Konstantinápolyból ideérkezett tegnap a „Dunother Castle” angol gőzös, melynek utasai elmondották, hogy a Dardanellákon való átkelés rendkívül veszélyes. Csupán egy száz méternyi szélességű aknamentes víziút van s a szoros elé érkező hajóknak várniuk kell, míg valamelyik más gőzöst kikísérnek a szűk víziútból. Így a „Dunother Castle” mástól napig várt a Dardanellák előtt.

Léghajós bersaglierek.

TURIN, ápr. 2. A tervezett olasz flotta legénysége a turini bersaglieri ezredből fog kikérülni. Az ezred maga kérte, hogy dícső multjára való tekintettel neki engedje a hadi kormány az elsőseget.

Az olasz flotta Lemnos mellett.

BÉCS, ápr. 2. Konstantinápolyi jelentések szerint a reggeli lapok azt írják, hogy az olasz hadihajókat *Lemnos* szigete mellett összegyűjtötték és már megtették a csapatok partraszállításának az előkészületeit is.

The Eclipse Selling Company

Newyork

Fiume

keres

az összes államokban szabadalmazott és mindennemű tesztá valamint kenyér dagasztására szolgáló

Eclipse-tesztadagasztógépe

terjesztésére

30 ügyes ügynököt

az osztrák, magyar és horvát tengerpart részére.

Urak, kik a magyar, német, olasz vagy horvát nyelvet bírják és 25 koronát letétbe helyezhetnek, előnyben részesülnek.

Bemutakozhatni naponta 4—5 óráig délután a The Eclipse Selling Company képviselőjénél, **Eckel Egonnál**, Fiume Via del Fosso 9. sz.

Raktárnok kerestetik

egy nagyobb raktár önálló vezetéséhez vasáru és festékszakma ismerete ugyiszintén a magyar vagy a német nyelven kívül az olasz esetleg a horvát nyelv tudása megkívántatik. Ajánlatok «Raktárnok 741» jeligére a kiadóhivatalba címzendők.

Első fumei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

● Fiume, Adria palota. ●

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavasziás nyári ujdonságaim megérkeztek.

Mértékutáni megrendelések a legdivatosabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szives pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó

Fiume, Via Ciotta 2 szám.

Minden a kihordás, vagy szétküldés körül felmerülő panaszokat telefon vagy levelezőlap útján a kiadóba sziveskedjenek bejelenteni.

Harcok Marokkóban.

FEZ, ápr. 2. 1200 főből álló sheriff-csapat, amely Sefruból indult el, március 30 án Beni Nareu közelében visszaverte a benschülöttek támadását. Az utóbbiak negy veszteségeket szenvedtek, míg a sheriff-csapatok közül többen elesetek, negyvenen pedig megsebesültek.

Uj orosz minisztérium.

SEBENTPÉTERVÁR, ápr. 2. A fővárosban az a hír kering, hogy a cár Witte grófot fogja ismét megbízni a kabinetalakítással.

Az exsah hivei.

TEHERÁN, ápr. 2. Az oroszok Mesched közelében egy épületet ágyuztak, ahol az exsah hivei csapatokat toboroztak össze.

Elköltözés miatt eladó

keveset használt teljes hálószoba és ebédlő berendezés. Megtekinthető Salita del Calvario. 22 földszint.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hétfő április 1-étől szerda 3-áig.

Antwerpen Igen remek alkotása a valószínűságnak.

Őszi falvak. Remek panorámai látványosság.

Vérrel írva. Nagyszerű dráma, remek előadásban.

Pénz és szív a „Vitagraph Cy“ cég művészeinek remek drámai alkotása.

Záradekul egy igen neveltető vigyátek a

Gázrobbanás

kerül színre.

KOLB ISTVÁN (ezelőtt Ertl) **MAGYAR ÉTTERMEI**
ABBZIA.

Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak.

Állandóan frissen csapolt pilseni és kőbányai sör.
A szállódában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

Intelligens, feltétlenül tisztességes falusi asszony, aki házvezetéshez ért, főzésre ajánlkozik. Saját lakása van. Cim a kiadóhivatalban.

Hálószoba butorberendezések

és egyes butordara bokat részletfizetésre is kaphatók

Herskovits S. butorkereskedő
Via Gius. Parini 6.

Bulián János uj cipőkereskedése - Fiume
Piazza del Commercio (a kapucinus templommal szemben)

Nagy választék a legjobb gyárakból eredő mindenemű cipőkben, felnőttek és gyermekek, valamint speciálisan munkások részére **szolid, jutányos árakon.**

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

F I U M E.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Tisztelettel értesítjük a n. é közönséget, hogy a VIA GIUSEPPE PARINI 6. sz. alatt lévő

fodrász termet

társulásunk folytán közösen vezetjük s minden szaktudásunkat és erőnket a t. vendégek kényelmének és igényeinek kielégítésére fogjuk fordítani.

Tisztelettel

Zárits János és Szerblyin István
fodrászmesterek

Hungaria Pensio Lussingrande

Elegáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalón, kert, 2 terrasz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

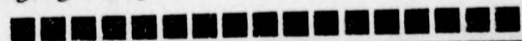
ékszerész cégégnél.

::: Fiume, CORSO 35. :::

„MIRAMARE“

Palace szálló, Cirkvenica.

Naposabb mint Abbazia. Az előkelő társaság kedvelt szállója. 70 modern, kényelemmel berendezett szoba; villanyvilágítás, lift, meleg tengervíz fürdő a házban. Teljes pensio 8 K-tól feljebb. Elsőrangú konyha. Prospektust küld az igazgatóság.

Az összes államokban szabadalmazott és mindennemű kalács, tészta és kenyér dagasztására szolgáló

Eclipse dagasztógép.

A közvetlenül Newyorkból importált „Eclipse“ dagasztógép a jelen kor legtekéletesebb gépe, megtakarít időt és pénzt és minden konyhában nélkülözhetetlen.

Három perc alatt lehet vele 6 klgnyi tésztát, bárminőt, akár kenyér akár sütemény készítésére a legkisebb parányig tökéletesen átdagasztani. A gép acélból készült, egyszerű szerkezettel bír, duplán van bevonva fehér horgannyal, nem rozsdásodik soha és minden asztalon könnyen megerősíthető. **Ára 30 K.** Szállítja The Eclipse Selling Company képviselője a magy.-osztrák tengerpart részére **Eckel Egon, Fiume, Via del Fosso 9.**

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Buffett Bellevue

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér
SZIRMAI GYÖZÖNÉ

«Hungária» szálló és étterem
Fiume, Viale Deák.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitűnő kiszolgálás. - Olcsó havi penzió. - Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szíves pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
teljes férfiruhához 1 szelvény 15 korona
(kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 17 korona
elegendő, csak 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-ért szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarót stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

A husvéti ünnepekre!

OMCIKUS M.
fűszer és csemegeüzlete

Erzsebetter és Via Ciotta sarkán.

TELEFON 10-74.

Ajánlja következő árukat:

Fehér 0 liszt kilója — 40 fill-től feljebb
Cukor " " " " 1.08 kor-tól " "
Olaj literje 1.20 " " "
Házi zsír kilója 2.08 " " "

Nagy küldemény prágai és gráci sonkákban, természetes, tiszta vajban, hentesárakban, sajtokban, mindennemű csemegekben és gyümölcskonzervekben.

Finom pezsgőborok, champagne, cognac, rum és likörök.

Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

Uj börkereskedés

Vlašić Pavao

Fiume, Via Galileo Galilei 2. sz.

Bőrneműek és cipészellékek rak-tára. Cipő felsőrész készítés.

Jutányos árak. Szolid kiszolgálás.

LINOLEUM

Haas Leopold

Via della Torre 1. Fiume Telef. 12-67. sz.

Ajánl:

Linoleum futószőnyegetek	Asztalterítők bordürrrel
67 cm. széles méterje K 1.55	115 cm. hossz. 85 cm. szél. K 2.60
90 " " " " 1.95	130 " " 100 " " " 3.60
200 " " " " 4.40	145 " " 115 " " " 4.40

„Linoleum“ fürdő- és hálósobák, ebédlők stb. befedésére à Kor. 2.50 per négyszögméter.

„Linoleum Inlaid“ teljesen átmenő mintával, melyről a minta le nem kopik à K. 4.50 per négyszögméter.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Ha egészségét félti „ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségek-nél, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve, kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

Ne vegyen ékszer

mig meg nem győződik arról, hogy a legdivatosabb ékszer, legolcsóbban nálam szerezheti be

Vincze János, ékszerész
ABBAZIA, Antoniusshof.
Divatos korall tárgyak.

A Tengerpart

kiadóhivatala és szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban levő Wurzer ház 1. emeletén van.

Varieté=Hotel Susák.

Esténként elsőrendű varieté-előadások.
Kezdeté féltíz órakor. Beléptidij 1 korona.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám.

Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.

Tulajdonos Tranquillo de Negri.

Kávéház megnyitás!!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt Balaton vendéglő helyiségében levő

Riviera kávéházat átvettem.

Éjjel nyitva. — Kitűnő kávéházi italok — Szombat és vasárnap zene. — Billiárd.

Tisztelettel Farkas Arnold kávé

CRNKOVIC

Strand, szálló, étterem, kávéház és villa, Cirkvenica

Kitűnő hirü polgári ház. - A magyarok találkozó helye. - Kitűnő konyha és pince.

Többszörösen hitüntetve. Egész éven át nyitva.

Guczul András

ABBAZIA Antoniusshof

Elsőrangú uri és női szabó. Kitüntetve a párizsi nemzetközi kiállításon. A tavaszi és nyári újdonságok már kaphatók.

Ruhavasalás elfogadtatik.